

Ipar és Kereskedelem

Felelős szerkesztő: Dr. SZEKERKE LAJOS.

Adott a szegedi KERESKEDŐK SZÖVETSÉGÉ-nek, a szegedi KERESKEDŐK EGYESÜLETÉ-nek és a DÉLMÁGYARORSZÁGI HUSIPAROSOK SZÖVETSÉGÉ-nek összes hivatalos közleményeit.

Az Országos Iparos Szövetség Kongresszusa

**Fontos Iparos ügyeket tárgyaltak le. Kibékült az IPOSz az IOKSz-al
Négy száz kiküldött vett részt a Kongresszuson.**

Vasárnap a Szegedi Ipartestület új székháza vendégül látta az Iparosok Országos Szövetségének kötelékébe tartozó iparos szervezetek vezetőit országos megbeszélésre. Az új színház gyönyörű márványtermében foglaltak helyet a meghívott *igazolánnal ellátott* kongresszusi tagok.

Az elnöki emelvényen Papp József országos elnök mellett a kereskedelmi miniszter képviselőjében *Kerekjártó* György miniszteri tanácsos foglalt helyet; a pénzügyminiszter megbízásából pedig *Dr. Kolb* Árpád szegedi pénzügyigazgató. Ott ültek még a vendégek részéről *Frühwirth* Mátyás országgyűlési képviselő, *Kun* Béla országgyűlési képviselő, *Dr. Somogyi* Szilveszter polgármester, *Dr. Pálffy* József tanácsnok, *Dr. Györfly* István egyetemi rektor, *Körmendy* Mátyás felsőházi tag és *Dr. Dobsa* László az IPOSz igazgatója.

Papp József elnök 9 óra után pár perccel nyitotta meg a kongresszust. Az ünnepélyes megnyitás után *Dr. Somogyi* Szilveszter Szeged város polgármestere szép szavakkal üdvözölte városát nevében a vendégeket, majd Isten áldását kérte a kongresszus munkájára.

Kerekjártó György min. tan. a kereskedelmi miniszter üdvözlését tolmácsolta a kongresszus résztvevőinek, majd *Dr. Kolb* Árpád a pénzügyminiszter üzenetét adta át. *Dr. Györfly* István közös munkára serkentette az iparosságot.

Az elhangzott üdvözlő beszé-

dek után hozzálatott a kongresszus a tárgysorozat letárgyalásához. *Kiliczky* Antal soproni, *Mayer* Bertalan kaposvári, *Nagy* Antal az Asztalosmesterek Orsz. Egyesületének elnöke felszólalásai után *Frühwirth* Mátyás országgyűlési képviselő határozati javaslatot terjesztett elő, mellyel az iparosbéke megteremtését célozza s evégből indítványozza: mondja ki a kongresszus, hogy az iparos szervezetek közötti őszinte béke megteremtésének híve és szükségeseinek tartja, hogy az összes országos jellegű iparösszervezet között az együttműködés biztosított legyen. Teremtse meg a kongresszus a barátságos viszonyt a Hadik János gróf elnöksége alatt működő Iparosok Országos Központi Szövetkezetével is, mint az iparosok egyetlen törvényes gazdasági szervezetével, amelyet építsenek ki olyan iparoshitel szervezetté, amit a mai nehéz gazdasági viszonyok megkövetelnek

és ennek az intézménynek kifejllesztésére és naggyátételére kéri fel a kongresszus Hadik János grófot.

Az előadó határozati javaslatát a jelenlevők percekig tartó tapsal és éljenzéssel fogadták, majd ismét frappáns éljenzés és taps tör ki, amidőn Papp József elnök indítványozza, hogy

Hadik János grófot a kongresszus táviratilag üdvözölje.

Kun Béla országgyűlési képviselő a Kézműves Kamara fel-

állításáról tartott előadást. Papp József a régen óhajtott, de elérhetetlennek látszó kisipari hiteltől beszélt. Ötvenmillió pengő kellene — mondta — a kisipari hiteligények kielégítésére, melyet 11 évi lejáratra s alacsony kamattal kívánja elérni.

A kontárkérdésről *Dr. Dobsa* László az IPOSz igazgatója beszélt.

Az építőipar sérelmeit *Farkas* Elek terjesztette elő.

A délutáni ülés első pontja *Füredy* Lajos az IPOSz tb. igazgatójának előadása volt. *Füredy* a nagy iparostársadalom nevében fordul a kormányhoz azzal a kéréssel, hogy az

adó nagyságát az év elején és ne az év végén határozzák meg és vessék ki,

mert a mai rendszer lehetlenné teszi az iparostársadalom kalkulációját úgy megélhetési, mint munkavállalási szempontból. Továbbá kéri a kormányt,

hogy térjen át a tiszta egyfázisú forgalmiadó rendszerre.

Beigérte azonban, hogy a kongresszus

oda fog hatni, hogy a forgalmiadót véglegesen kitörölje az ipari életből,

hiszen ezen adó ugyanis csak átmeneti, háborús függvény (?)

Beszélt még a fényüzési és husforgalmi adókról, melyeknek mai formában való megmaradása az iparosságot teljesen tönkre teszi.

Az adózással kapcsolatban *Schwarcz* Manó határozati ja-

vaslata után **Miklós Ferenc** kéri a kongresszus

tiltakozását a Magyarországot érintő újabb jóvátételei terhek miatt.

Ha az eddigi évi 10 millió pengőhöz még újabb jóvátételei összegek kerülnek, az iparos társadalomnak kell azt főképpen megéreznie, oda kell hatni, hogy ezt a küszöbön álló új hadisarc kivetését megakadályozza.

Azután az országgyűlési képviseletről esett szó. **Simay Elemér** dr. előadásában rámutatott arra a helyzetre, ami az iparos-ságot éri amiatt, hogy az ország parlamentjében nincs szava. A tanonckérdésről **Müller Antal** kereskedelmi tanácsos beszélt.

Soknak tartja a heti 9 órai iskolai oktatást, amit olyképpen redukálhat az iparostársadalom, hogy a jövőben csakis négy elemi osztályt sikeresen elvégzett tanoncokat vesz fel,

nem analfabétákat mint eddig, miáltal az illető oktatónak minimálisan kevés időt kell a tanoncok elemi kiképzésére for-

ditani. A gyűlés a négy elemi 6-ra emeli.

Az iparlestületi székházakkal kapcsolatban **Fácz Antal** a szegedi Iparlestület alelnöke tartott érdekes előadást, utána **Lippay István** dr. a Társadalombiztosítóról, majd **Szóllósy Ferenc** a vásárügyekről tartottak rövidebb előadást.

A 4-500 főből álló kongresszusi hallgatóság lelkesen ünnepelte a szónokokat s a gyűlés végével **Hadik János** grófot éltették.

*** Pálffy Dániel síremlékének felavatása.**

A szegedi országos iparos kongresszussal kapcsolatosan f. hó 23-án avatták fel a Szeged-belvárosi temetőben a kéz. n. vesiparosság néhai nagynevű vezérének: **Pálffy Dániel**nek síremlékét. Az iparosság nagy számban vonult a belvárosi temetőbe és a síremléknél **Dobsa László** dr., az IPOSz igazgatója mondott mély gondolatokkal teli nagyhatású beszédet. Ugyanakkor az iparosok kegyeletük jeléül koszorút helyeztek **Pálffy Dániel** sírjára.

Szegeden közel kétszáz üzlethelyiség áll üresen, amelyekre nem akad bérlő.

A legjobb helyeken kaphatók üres, elegáns üzlethelyiségek és — nem tülekednek utánuk. Egyes bolt-helyiségek már hónapok óta üresen várják az új bérlőt.

Nem is lehet csábító ez a helyzet. Hiszen nem egy kereskedőt épp a magas boltbér miatt árvereznek el. De a kilátások sem olyanok, hogy a kereskedők magasabb boltbért vállalhatnának.

A legtöbb üzlethelyiség bérét a háziur már a felére szállította le, de még így sem akad bérlő.

Ez nem is csoda. A mai kereskedő roskadozik a terhek sokasága alatt és nincs vásárló közönsége.

Az egyetlen vásárló tömeg a tisztviselő és az állami fizetésből élő osztály nem Szegeden költi el a pénzét, mert az állam oly előnyös utazási lehetőséget biztosít számukra, hogy a fővárost minden fáradság nélkül naponta megjárhatják s bevásárlásaikat ott eszközlik. Ilyen körülmények között nem csoda, ha tönkre megy a vidéki kereskedő és a bolt-helyiségek üresek.

Hadik gróf vezetésével küldöttség járt a miniszternél

Bud János kereskedelemügyi miniszter szerdán délben fogadta az Országos Kézműves Testület vezetését. A közel száz tagu küldöttséget **Hadik** János gróf a testület elnöke vezette. A tisztelgő deputációban résztvettek a fővárosi és vidéki iparlestületek, ipari érdekképviselők vezetői, köztük **Becsey Antal** kormányfőtanácsos, ügyv. elnök, **Lajtha Rezső**, **Latinák Jenő**, **Lódr Jenő** (Szombathely), **Márovi Ándor** (Pécs), **Perlaki György** országgy. képviselő, **Varjassy Imre** (Debrecen), **Sesztina Jenő** felsőházi tag, kamarai elnök, **Radó Rezső** dr. kamarai főtitkár (Debrecen), **Deutsch Mór**, **Filszekker Zsigmond**, (Karczag) **Vilmos**, **Pintér Vilmos**, **Ruzsinszky Béla** (Pécs), vitéz **Szóllósy Pál** (Nagykátán), ifj. **Tóth Pál** (Nyíregyháza), **Vadász József** (NOSz), **Mihályi Lajos** (KFKOSz), **Klinger Dezső** ker. tan., **Krausz József** és **Vágó Jenő** igazgató (SzOSz), **Gombos István** és **Vékes Bertalan** (Szeged), dr. **Kovalóczy Rezső** főtitkár stb. **Hadik gróf beszédét és miniszter válaszát lapunk legközelebbi számában hozzuk.**

Gyümölcsstermelésben a magyar jövő!

8 mázsa buza helyett 50 mázsát termesszünk 1 hold földön.

Irta: **UNGHVÁRY JÓZSEF**

Egyoldalú gabonatermesztésünk csöddel fenyeget. Azokkal az előnyökkel szemben, amelyek a gabonatermesztő tengerentúli országoknak rendelkezésükre állnak, évről-évre kevésbé bírnak a versenyt. Gabonánknak nincsen ára. Szemkivételünk egyre csökken, a szomszéd ország gazdasági helyzete egyre nyomasztóbb.

Hol ebből a válságból a kiút?

Olyan termelési ágat kell keresni, amely jövőt ígér.

Ez pedig a gyümölcsstermesztés!

A mi gyümölcsünk izre, zamatra páratlan a földkerekségen. Mégis kivételünk jelentéktelen, sőt télen nemcsak narancsot és banánt, de almát is hozunk be. Ugyanakkor pedig 20 pengőre esik a buza ára.

Ennek az épp oly szégyenletes, mint gazdaságilag veszélyes állapotnak kell végetvetni. Hagyjunk fel végre gazdálkodásunk egyoldalúságával és termesszünk gyümölcsöt. De jól. Nem kevert fajtájú, férges, apró gyümölcsre van szükség, amelyet lapáttal hányunk

kosarakba, de aztán végül is a jószág elé szórjuk, mert pénzt ugyan alig adnak érte. A jófajtájú, gondosan kezelt, szép gyümölcsért helybe jön a kereskedő messze földről is, ha tömegben kaphatja.

Mit kell ehhez tudni?

Mindenekelőtt: csak olyan gyümölcsnemeket és fajtákat szabad ültetni, amelyek arra a vidékre valók. Ne akarjunk pl. körtét vagy őszibarackot termesztetni ott, ahol a körte vagy az őszibarack nem megy.

Aztán: kevés fajtát ültessünk, de tömegben. A nagytömegű és kevés fajtaból álló gyümölcs könnyebben és sokkal jobb áron értékesíthető mint a sokféle, kevertfajú termés.

Apoljuk a fát, hogy sokat és egészséges gyümölcsöt teremjen. A gondozott fa gyümölcse öröm és jómód, a gondozatlan fa gyümölcse szemét.

Fontos még nagyon a szakszerű szedés, a helyes kezelés, a gondos válogatás és a csinos csomagolás.

(Folytatjuk.)

Szegeden közel 200 üzlethelyiség áll üresen.

Az eddigi bérösszeg felét sem lehet elérni.

A rettenetesen leromlott gazdasági helyzet ma különösen érezteti hatását az üzlettulajdonos háziurakkal szemben.

Amere jár-kel az ember a város belső utvonalaiban, mindenütt lehúzott redőnyök, kiadó üzlethelyiségek tömegét látja.

A váltók forgalmi adójának visszatérítését szeptember végéig lehet kérni.

Figyelmeztetjük az érdekelteket a határidő betartására.

Az Alföldi Ipar és Kereskedelem nemrégén megírta, hogy a váltók forgalmi adójáról szóló miniszteri rendelet kimondja, hogy a szabályszerű könyveket vezető adózók, ha váltók után az 1924. január 1-től kezdve az új rendelet életbelépéséig letrótt forgalmiadó visszatérítését kérhetik az illetékes pénzügyigazgatóságtól, ha bizonyítani tudják, hogy az adóköteles ügyletből származó

követelés egyáltalán nem, vagy csak részben folyt be. A kérvényeket a rendelet életbelépésétől számított három hónap alatt, vagyis szeptember 30-ig kell beadni.

Ezt a határidőt több oldalról meghosszabbítani szeretnék ugyan, de ennek sikere nagyon is kétséges, miért is ajánlatos, hogy érdekelt olvasóink ügyeljenek ezen fontos határidő betartására.

Van-e határvonal a szatócs és vegyeskereskedő között.

A pécsi Iparkamara szakvéleménye

A gyakorlati felfogás szatócs alatt szoros értelemben vett napi szükségleti cikkeket árusító és ennek megfelelően kis helyiségben meglévő, kirakatot rendszerint nem tartó, vagy csak szerény méretű kirakattal bíró kereskedőt ért, míg a vegyeskereskedő nagyobb számú árucikket hoz forgatomba, nagyobb árukészletet tart és a vásárlóképesebb közönség szükségleteinek megfelelő finomabb cikkeket is árusít.

A szatócs- és vegyeskereskedő üzlet e két alakja között a különféle méretű vegyeskereskedő és szatócs üzletek egész sora áll és éppen ezért lehetetlen a szatócs és vegyeskereskedő üzletek között határvonalat vonni s a magyar joggyakorlat szerint a folyamodó határozza meg, hogy szatócs vagy vegyeskereskedő üzletre szóljon-e az iparigazolványa.

A szatócs és vegyeskereskedő üzletköre csak egy szempontból esik korlátozás alá. T. i. iparcikkeket szatócs vagy vegyeskereskedői iparigazolvány alapján csak akkor árusíthatnak, ha az illető iparcikk kizárólagos árusításával foglalkozó kereskedő a községben nincs. Ha tehát kizárólag üvegáru, vagy kizárólag bőráru, kizárólag vasáru, kizárólag ruházati cikkeket stb. árusító üzlet a községben nincs, akkor a vegyeskereskedő (szatócs) ez árukat üzletkörébe vonhatja. Így a városban, ahol speciál-üzletek minden szakban vannak, a szatócs és vegyeskereskedő üzletek üveg, vas, bőr, textil, ruha stb. kereskedéssel nem foglalkozhatnak, míg faluhelyen a vegyeskereskedések ez üzletágakat a fűszer, festék, anyagárusítással együtt mind föllelik.

Nemzeti Hitelintézet Rt. fa, szén és koksztelpe Kálvária-úti Honvéd-kórház mellett. Telefon: 16-91.

1a Wildenstein-segeni porosz szén 6.80
1a Ostrau-karwini, vagy porosz dió koksztelpe 8.—
1a kétszermosott Ignác-aknai kókstvácsszén 8.80

1a dorongmentes bükkhasábfa 3.70
1a „ „ tuskozottfa 4.—
1a „ „ aprított fa 4.20
1a retorta faszén — — 14.—
Hazhozszállítás 20, behordás 10 fill

Szén- és koksztelpe uszályérkezéskor 20 fillérrel olcsóbb

Szabó Ferencz-féle

téli magyar szalámi

a legjobb. Győződjön meg. Cím Szabó Ferenc Szeged, Római k. ut. 35. Telefon 1372 Postai vasúti szétküldés naponta.

Akkumulátort minden autóhoz, rádióhoz készít, - javít, - tölt, **ZAVIZA** akkumulátor gyártó telepe Szeged, HORVÁTH M. u. 7 Tel. 1194

Rucska

borok és pálinkák a legjobbak

Kossuth Lajos-sugárút 23 sz. alatt.

Az Alföld legnagyobb **táblaüveg raktára** KÖRÖSI GÉZA üvegezési vállalata

Merey-utca 8. Telefon: 957

ELSŐRENDÜ párnázott ülő butorok **SZILÁGYI** kárpitosnál, tervek és rajzok szerint Tisza L.-körút 60.

ARANY, EZÜST, BRILLIANS a legjobb tőkebefektetés! Eladás részletfizetésre is **TÓTH ÓRASNAL**, Kölcsey u. 7. Tört. arany, ezüst beváltás! Javitóműhely!

Építkezéseket

bármilyen munkákat kedvező feltételekkel vállal

KEREPESY ISTVÁN építési vállalkozó Boldogassz. s-ut 37 Telefon 20-21.

Szobafestést (legjobb külföldi minták szerint) mázolást, homlokfestést elsőrendű kivitelben legelőnyösebben készít

Szilágyi és Szabó

Dugonics-tér 11. Telefon- 107 és Kálvin-tér 2 (Református palota) festéküzletben. Tel. 988. Kétsz. díjmentes.

Kérjen telefonon 300-ast!
v. Kéry-autótaxit!

Fontos tudnivalók az ipartörvényről.

Kérjük kivágni és megőrizni.

— Hatodik közlemény —

Kollektív szerződések. Az ipari termelés fejlődése következtében egyre nagyobb teret hódítanak a kollektív szerződések, amelyeket egy-egy szakmához tartozó munkaadók és munkavállalók köntek egymással. A fejlettebb szakmában a bérmegállapítás és a munka többi feltételeinek meghatározása ma már nem a két szerződő fél magánügye, hanem a kollektív szerződések tárgya.

A kollektív szerződések kérdésében a bírói gyakorlat azt az álláspontot követi, hogy elismeri a kollektív szerződést, de csak akkor, ha a felek annak magukat kifejezetten alávetették. (Alálandó gyakorlat) Oly hatályt a kollektív szerződésnek, amely szerint az, mint harmadik személy, javára szóló szerződés, a szakmához tartozó összes munkavállalókra kihat, — nem tulajdonít.

Jár-e a munkásnak végkielégítés? Gyakran felmerül az a kérdés, hogy a munkásnak jár-e? végkielégítés a munkában eltöltött évek után. Erre a kérdésre nemmel kell felelnünk, mert a munkaadó a szolgálati évekre való tekintet nélkül a rendes felmondási idő betartásával, sőt ahol a fölmondás ki van zárva (pl. gyári munkarendben) nélkül is bármikor elbocsáthatja alkalmazottját. Az 1910—1920 M. É. számú rendelet szerint csak a kereskedősegédeknek és a kereskedelmi és ipari vállalatok tisztviselőinek jár végkielégítés 5 évi szolgálat után. Ez a rendelet azonban az iparossegédekre

ide nem vonatkozik.

A segéd lakása. Az iparos, aki segédeit lakással is ellátja, e célra egészséges és lakható helyet tartozik kijelölni.

A segéd által egészségtelen lakás miatt beadott panaszok az iparosság részéről mindig a helyszínén, a tisztiorvos közbejöttével vizsgálándók meg és haladékok nélkül orvoslandók.

A szolgálat fejében birtoklakást a szolgálati, vagy munkaviszony megszűnése esetén — ellenkező kikötés hiányában — ki kell üríteni. A szolgálati viszony megszűnését az alkalmazott hibájából kimondott jogerős ítélet, vagy határozat alapján elrendelt végrehajtás esetében, ha az természetbeni lakás kiürítésére, vagy átadására irányul, a végrehajtást szükséglakás kijelölése nélkül lehet foganatosítani. A végrehajtás Budapesten és azokban a városokban, amelyekre hatásköre ki van terjedve, a lakásügyi végrehajtások lebonyolításával megbízott miniszteri biztos hatáskörébe tartozik.

Eljárás, ha a munkakönyv elvesz. Ha a munkakönyv elvesz, ez abban az esetben, midőn a segéd ugyanazon iparhatóság területén tartozkodik, mely a könyvbe az utolsó bejegyzést eszközölte, ezen hatóságnál azonnal bejelentendő. Az iparhatóság az elvesztés körülményeit megvizsgálja, szükség esetében körözötteti (esetleg a rendőri közlönyben is) s ha az elvesztés iránt kétség nem marad fenn, új könyvet állít ki, melyre feljegyezi, hogy „másodlat”

Festékek lakok, olajok és háztartási cikkek legelőnyösebb beszerzési forrása

Szilágyi és Szabó

festék-kereskedés Dugonics tér 11.
Telefon 107. és Kálvin-tér 2. (Református-palota) Telefon 9—88.

10 év óta fennálló

Jól jövedelmező üzlem

társat keres

Jelige 6000 P. Cim a kiadóhivatalban

Cipészek

Gondoskodjanak téli jövedelmükről hócipő javítás vállalásával, megélhetésük biztosítva lesz. Felvilágosítást nyújt LUSTEINER cipész mester

Korona u. 15. Telefon 19-73

LEGJOBB szemüvegek, hőmérőket, sérv és haskötokeket legolcsóbban be szerezhet ADAM J. Kállay (Hid) utcai üzletében.

Mielőtt órát, ékszert vesz, tekintse meg olesó árait. :- Nagy készítő és javító műhely, ékszerbeállítás. Babós Árpád óras mester és ékszerész, Oroszlán ucca 6. sz.

Megnyílt a legolcsóbb ernyő- készítő és javító műhely

Szeged Püspök u 11 b), Püspök bazár

mögött. **Silbermann Pál** ernyőkészítő mester. : Behuzások és javítások elfogadtnak. Vidéki munkák az nap elkészülnek

Sirkövek,

sirkereszték, keretek márványból, gránitból, műköből legolcsóbbak **FABIÁN LAJOS** köfaragó mesternél Kálvária-tér, villamos kitérő. Telefon 5—28.

Női fodrászok

figyelmebe!

A LOREAL

hajfesték bizományi lerakatát átvettem. Minden színű Hena hajfestékek, lezuhók stb. mindenkor gyári áron **Hoffmanné** női fodrász kaphatók. üzletében.

300-as autótaxinál vonjon le 20 százalékot

KEFE, ECSET és meszelőárut legjutányosabban készít Herczeg István kefékötőmester Arany János ucca 9-b. Viszonteladónak árkedvezmény. Speciális gépkék javítását vállalja

Bóhn Antal zamatos **Ó-borai** a legjobbak.
Tisza L.krut 43
Telefon 5.14

Ez az a cég

amely 27 év óta kifogástalan munkájával vezető helyen áll Szeged és környékén **Lucza József**

kelmefestő és vegytisztító ipartelepe Szeged, Rakóczi-tér (saját ház, az új adóhivatal és a tűzoltóaktanya közt.) Telefon 10—75. Gyors munka. Meglepető olcsó árak. Fióközletek Kazinczy u. 11, Tel. 9—94. Gizella-tér 3. Telefon 10-55. Kiskunfélegyháza Kossuth ucca 15 sz. alatt.

Vásárok sorrendje.

27. Péntek. Békés (marha, sertés), Biharnagybajom, Somogyiád, Veszprém (havi), Zirc (kirakó).

28. Szombat. Békés (ló).

29. Vasárnap. Békés (kirakó), Debrecen (28—1), Gyöng (cs. kirakó), Kkfélegyháza, Pilis Szeged, Törökszmtiklós.

30. Hétfő Alap. Balatonszabadi, Balassagyarmat (állat) Csepreg, Csorna, Dunapata, (állat), Eger, Ercsi (állat), Gödöllő, Gyöngyösmellék, Gyula-keszi, Hajós, Hatvan (állat), Hegykő, Hercegfalva, Jászberény, Jászkarajenő, Kalóz, Kaposmérő, Karád, Komárom, Liget, Mátészalka, Nagyigmánd, Nemesdéd, Püspöknádasd, Sajószentpeter, Seregélyes, Szendrő Szigetvár, Tarcsl. Tevel, Túrje, Ujszász, Vajszo, Vasszentmihály, Vasvár, Veménd.

Október 1. Kedd. Beled, Demecsér, Dunapataj (kirakó), Gyömöre, Hatvan (kirakó), Kocsola, Mezőkomárom (ló,marha), Homokszgyörgy, Nagykanizsa, Sásd, Szikszó (havi állat), Szombathely, Tápiószmárton, Vásárosnamény.

2. Szerda Ivánegerszeg, Kaposvár, Mezőkomárom (kirakó), Miskolc (havi), Sárétudvari, Olaszliszka, Sárospatak, Tököl.

3. Csütörtök. Berettyóújfalú, Celldömölk (havi állat), Ibrány (havi állat), Kiskomárom (havi állat), Kiszombor, Nagykáló, Nagyléta, Nyirábrány, Onód, Sarkad (állat), Tiszafüred

4. Péntek. Bő, Bükkösd, Gacsály, Gyöngyös (havi állat), Kötöcse, Mezőberény (marha, sertés), Nagyhalász, Sarkad (kirakó), Vásárosbéc, Vásárosmiske, Zala.

Uj iparlagelványt váltottak

Haska Mátyásné paprika kikészítés és adás-vétele Somogyi. XXIV ucca 923, Ferenczy Anna piaci rőfösk. Hajnal u. 5. Glück Lipót keresk. áruk ügyn. Polgár ucca 24. Vidák István kenyér és péksütemény eladás Rudolt tér 5, Szücs Gézáné szatócs Királyhalom 1024, Nagy Sándor paprika kikészítés Feltámadás ucca 3; Elek Ferenc tej és tejtermék eladás Tavasz ucca 8, Vitéz Mihályné tej és tejtermék eladás Kossuth L. s. ut 99.

Hirek.

— Szávay Gyula gyásza. Szávay Gyula magyar kir. kormányfőtanácsos a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtitkárát súlyos gyász érte. Felesége az aszszonyi, hitvesi erények mintaképe elhunyt. A köztiszteletben álló iparkamarai főtitkár nagy gyászában osztozunk, kérjük a Mindenhatót adjon vigasztalást nagy fájdalomában.

— A régi ötpengősök sorsa. A régi ötpengősök bevonási ideje 1929 június 30-ig tartott. Ezidőtől fogva a forgalomban senki sem köteles elfogadni Minthogy azonban még igen sok van belőle forgalomban kötelességünknek tartjuk olvasóinkkal tudatni, hogy akinek ilyen öt pengős van birtokában azt a Magyar Nemzeti bank illetve annak vidéki kirendeltsége 1932 június 31-ig teljes értékben beváltja.

— Házasság Turcsányi Béla jónévű iparos polgártársunk kedves leányát, Ilonkát oltárhoz vezette Vencel István rendőrségi tisztviselő.

— Milyen lesz az áru márkázása? A Földművelésügyi Minisztériumban már készül az új „márkázási” törvényjavaslat, Gally Kálmán államtitkár ur egy nála járt küldöttség előtt kijelentette, hogy az új törvény mely előnyöket biztosít az árunak. A márkázás nem lesz kötelező, de aki az ellen vét azt kizárják a márkázási kedvezményből. (A márkázás hasonlít az állam ipaprikaminősítéshez, ugyanis állami jegyekkel bizonyítja az áru minőségét.

— Felavatják az Alföldi Utazók Egyesületét. Az Alföldi Utazók Egyesülete rövid főnnállása óta munkálkodásának legszebb eredményét mutatja föl abban, hogy saját erejéből új clubhelyiséget avat. Az új clubhelyiség Csekonics ucca 1 szám alatti bérpalotában van és szeptember 28-án fényesnek ígérkező avató vacsora keretében adják át a rendeltetésének. Az avató vacsorán — mint értesülünk — Somogyi Szilveszter polgármesteren kívül a szegedi kereskedelmi élet kiválóságai is megjelennek.

— Olcsóbb lett a kenyér. A szegedi pékiparosok élénk gyűlés keretében elhatározták, hogy a kenyér árát leszállítják. Az új kenyér árak a következők: 4-es lisztből fehérkenyér kg. ként 36 fillér félféher 32 fill. rozskenyér 34 fillér. Ezek az árak kicsinybeni eladásnál számíttatnak fel.

— A gyümölcsexportért. Hauser Rezső népszerű iskolaigazgató és a tisztviselő kiskertek akciójának zászlóvivője életre való indítványt terjesztett a városi közgyűlés elé, azt indítványozta ugyanis, hogy kérjék fel a földművelésügyi Minisztériumot a szegedi gyümölcssterjesztés támogatására. Az indítványozó kérte a város hatóságát, gondoskodjon arról, hogy a szegedi gyümölcspiacon dolgozó exportőrök megtalálják mindazokat a kellékeket, melyek a gyümölcs gyors átvételéhez csomagolásához és szállításához szükségesek.

— Verseny tárgyalások. A szegedi vámörkerületi Parancsnokságnak köszönre szeptember 28, Az Állami Méntelepek részére 8000 métermázsa zabszállítására a földművelésügyi Miniszter árlejtést hirdet. Bővebb felvilágosítást a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara nyújt.

— Figyelmeztetés a villamosáramot fogyasztó közönség részére. A városban két egyén jár házról-házra, hogy a villamosvilágítási berendezéseket felülvizsgálják és izzólámpák szállítására rendeléseket vegyenek fel. Kijelentjük, hogy ezen egyének részére mi ily felülvizsgálati munkálatok végzésére sem megbízást, sem meghatalmazást nem adunk. A Szegedi Légszeszgyár és Villamtelep Igazgatósága.

— Nyilatkozat. Több oldalról támadt érdeklődés alapján kijelentjük, hogy Polczner Zoltán nyug. városi közgyám ur, mint telepünk megbizottja, villamosáram és gázfogyasztók aquirálásával van állandóan megbizva. A Szegedi Légszeszgyár és Villamtelep Igazgatósága.

— Gyászhir. Lusztig Ernő jónévű szegedi kereskedőt súlyos gyász érte, Felesége Lusztig Gizella f. hó 24. hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunytat férjén kívül két kis gyermeke is gyászolja. Temetése csütörtökön délután volt a kereskedő társadalom nagy részvéte mellett.

Hirdessen az Alföldi Ipar és Kereskedelemben

— „A magyar iparos“ ipari problémák címen Varzsányi Emil dr. igen érdekes cikkét közöli Varzsányi dr. rámutat arra, hogy a technika haladása módot nyújt az egyes ipari termelési ágakban mutatkozó válság orvoslására. Cikkét közöl még az ipari mérgezésekről az anyagvizsgálat jelentőségéről stb. Jóhírű lapársulat ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— Ruhr Chemical Corporation kötvényeinek visszaváltása. Dillon Read & Co. newyorki bankház hivatalosan jelenti, hogy a Ruhr Chemical Corporation 6 százalékos 1948-ban lejáráó kötvényeiből 100 pári áron 106.000 dollár értékű beváltásra kerül. A kötvények október hó 1-én váltatnak be és pedig Newyorkban Dillon Read & Co. bankházban, Londonban M. Samuel & Co. bankházban, Amsterdamban Medelssohon & Co. és e Nederlandse Handels- Maatschappij bankházban és Zürichben a Gredit Suisse banknál. A mostan beváltásra kerülő kötvények részét képezik az 1928-ban Dillon Read & Co; által a Ruhr Chemicals Corporation javára kibocsátott 4 millió dollárnak. A fenti vállalatot Németország legnagyobb szén és acél vállalatai alapították avval a céllal, hogy a kokszt kemencék kihasználatlan gázmennyiségből szintetikus műtrágyát gyártsanak. Ugyanaz a bank szindikátus ujabban 3 millió dollár hitelt engedélyeztet ennek a vállalatnak.

— American & Foreign Power Company elsőbbségi kötvényeinek osztléka. Az American & Foreign Power Co. Inc. a második kibocsátása A. sorozatu elsőbbségi kötvények után 75 dollár osztlékot fizet az 1928 évi október—december havi időszakra a rendes negyedévi 7 és 1 dolláron felül, amely október hó 1-év válik esedékessé. Dillon Read & Co. newyorki bankház alapította

ezt a trust companyt 1923-ban, amelynek gyors fejlődése tipikusan illusztrálja a nagy közműveket finanszírozó trustöknek expansióját. Ezen vállalat investíciójának összege az elmúlt év végén 285 és félmillió dollár investícióval szemben. Fennállásának 5 éve alatt nagy érdekltséget szerzett a délamerikai Pearson vállalatokban, továbbá nagy közművekben Argentínában, Északi Mexikó, Brazília és Közép Amerikában és ujabban Shangaiban az elektromos erőt fejlesztő vállalatban, amely utóbbiért 50 millió dollár árat ajánlot fel.

Miszlai Ernő dívat szüics

Szeged, Gróf Apponyi (volt Iskola) u 8.

Allandó nagy raktár mindennemű szörme árúban. Bundák leg. utolsó dívat szerint.

Raphatók Butordíztítés faragáskompozíciók készen vagy hozott rajz szerint. **Festékárúk** jutányos áron beszerezhetők

Vállalok Épület, portál és butormázolást és fényezést

Birn P. és Fia Szeged, Szt. István-tér 6. Butorfestő műhely ugyanott

Ejnye jó hogy tudom!

Győződjön meg ön is és ha szépen és tisztán akarja a ruháját tartani, siessen a Tóni bácsihoz; nem bánja meg, mert mindenki ismeri és tudja, negyvenhat kisebb-nagyobb különféle városi műhely és gyárban volt alkalmazva. A Kova'd gyár írásbeli elismerését fejezte ki jó munkájáért, ugyszintén 1899-ben a Wilim Andruzsek zágrábi gyár is. Nagy Antal mű-, kelmefestő és vegyi ruhatisztító Szeged, Hanyadi tér 10. Alapítva 1902-ben Kiskunfélegyházán. Vidéken: Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Jánosalmi járás.

Jelentések az árupiacról.

Gabonapiac. (Az Agrária rt. jelentése.) Az irányzat lanyha. Szegedi árak: buza 20,40, rozs 14,80, árpa 15.—, zab 13,50, tengeri 20.—. kórpa 12 és fél.

Liszt piac. (A vásárhelyi Tóthmalom jelentése.) Nullás 35,50, 2-es 33,—, 4 es 30,50, 5-ös 28,—, 6-os 24,80, takarmányliszt 16,—

100 kilónként zsákkal feladó állomásig bérmentve.

Szeszpiac. E héten az árak változatlanok.

Paprikapiac. (A Reitzer-cég jelentése.) Szegedi árak: Különlleges édesnemes 5,80, édesnemes 5,10, féledes 4,80, rózsa 3,90, II. r. 2,30, III. r. 1,30, csöves 5,50—6 Pengő.

Heti husárok. Tornai-cég jelentése: Marhahus I. r. 2'40, marhahus II. r. 2'20, marhahus III. r. 2—, borjúhús pörköltnek 2'40, borjúcomb 3'20, sertéshus oldalas 2'20, comb 2'40, karaj 2'30.

Nyersbörpiac. Marhabőr tarka 35 kgr. ig, prima 1—, marhabőr tarka 49 kgr. ig, prima — 90, ennél nehezebb — 80. Magyar marhabőr kategória szerint 10 fillérrel olcsóbb. Bikabőrök 49 kg, sulyig 20 százalékkal, 50 kg, sulyig 30—40 százalékkal olcsóbbak. Borjubőr 2'10 P.

ÜLTESSÜNK

GYÜMÖLCSFÁT

oktató árjegyzéket képekkel, számításokkal, szaktanácsokkal díjtalanul küld.

Ungváry József

FAISKOLÁJA * CEGLED

Budapesti irodája:

ANDRASI UT 54 SZAM

Alföldi Ipar és Kereskedelem
közgazdasági hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged Margit-utca 3.

Felelős kiadó:

REISINGER JÓZSEF

Nyomatott a Kultura-nyomdába
Szeged, Margit utca 3.

Előnye **Szabadalmazott** Előnye
Javításra nem **Vörös Winter-féle** Egyenletes
szorul mert **TITÁN** fekvés
spárga a heveder **T I T Á N** Tisztán
szakadás nincs! **T I T Á N** tartható olcsó!

Ottomán és ágybetét kizárólagos készítője

Winter Adolf karpitos mester. Szeged, Korona u 3 Telefonszám 18-56
Egyéb karpitos munkák is méltányos áron készülnek

Délmagyarországi Husiparos

Hentes illetve mészáros viszonya a huskereskedőhöz.

A több oldalról érkezett sürgetésre közöljük, hogy a huskereskedő csak arra jogosult, hogy az általa megvett és a mészáros, illetve a hentes által leszurtt állatot tovább szállítás, illetve eladás céljából kettévághassa, ennél fogva a huskereskedő az állatok (sertés, borjú) levágásával, illetve leszurásával, valamint azok belső részeinek nemeként való kimérésével nem foglalkozhatik, miután az említett tevékenységek a hentes-, illetve mészárosipar munkakörébe tartoznak.

Az 5465—1923. és a 70.899—1924. K. M. számú rendeletek, valamint a 67.271—1899. K. M. számú elvi határozat szerint a huskereskedők állatok levágásával és husnak nemeként való szakszerű szétbontásával nem foglalkozhatnak.

Az 5465—1923. K. M. számú rendelet értelmében ugyanis marha- és sertéshusnak a fogyasztóközönség igényeinek és

a háztartások szükségleteinek megfelelően husnemenként való kivágása és kimérése a mészáros-, illetve a hentesipar munkakörébe tartozik, huskiméréssel tehát csak az foglalkozhatik, aki a mészáros-, illetve hentesipar gyakorlására jogosító iparigazolvány birtokában van.

Hasonlóképpen a 70.899—1924. K. M. sz. rendelet szerint leölt állatok nyers husának forgalombahozatalával a huskereskedő arra szóló iparigazolványa alapján foglalkozhatik ugyan, azonban a huskereskedői tevékenység nem terjed ki a fogyasztók részére való kimérés céljára kész állapotban lévő hus forgalombahozatalára, hanem csak az egész vagy a szokásos módon nagyban feidarbolt leölt állatok forgalombahozatalára. A 67.271—1899 K. M. sz. e. h. szerint a huskereskedő állatok levágásával sem foglalkozhatik.

Értesítés a husiparos előfizetőkhöz.

Tisztelettel értesítjük a Délmagyarországi Husiparosok Szövetségébe tartozó husiparos előfizetőinket, hogy a Szövetséggel kötött ama megállapodásunkat, hogy az *Alföldi Ipar és Kereskedelem előfizetési díjait a szövetség tagjai a tagsági díjjal egyidejűleg fizetik*, — a szövetség vezetőségével egyetértőleg megváltottuk és azt

1929 október 1-étől a tagsági díjtól teljesen különállóan — pénzbeszédünkkel inkasszáltatjuk.

Ezt a változást az inkasszálas és elszámolás nehézkes volta idézte elő és az, hogy a Husipari Szövetség tagjait *ne terheljük meg nagyobb kiadással*.

Lapunk előfizetési árát a Husipari Szövetség tagjainak a nehéz gazdasági helyzetre tekin-

tettel a legcsekélyebb összegben állapítottuk meg, amely összeg minden megerőltetés nélkül havonta vagy negyedévenként fizethető.

Amidőn ezt szíves tudomására hozzuk a Szövetség tagjainak, tisztelettel kérjük, tartsák meg lapunkat továbbra is az eddigi jóindulatukban és mi mindenkor készséggel adunk helyet a husiparos ügyek publikálásának, *mindenkor készséggel állunk szívesen a husiparos érdekeikért és mint ahogy a múlt igazol eredményes munkásságunkért, úgy a jövőben kellő erővel dolgozzunk egy jobb, egy szebb, egy boldogabb jövőért, melyhez az Önök támogatását erre helyen is kérjük.*

Nem mulaszthatjuk el e helyen hálás köszönetünket felajánlani Kiss Géza elnök ur-

nak és *Pleskó András* iparkamarai titkár urnak és a többi husiparos munkatársunknak, akik odaadó, fáradtságot nem ismerő munkásságukkal lapunk hasábjain a husiparos társadalom érdekében érdekes cikkeikkel dolgoztak. Kérjük őket, hogy a jövőben is maradjanak mellettünk, hogy közös munkánkat a jövőben is áldás jutalmazza.

Tisztelettel:

Alföldi Ipar és Kereskedelem kiadóhivatala.

A Borrendelet ismertetése.

A Kereskedők Szövetsége közli.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur f. évi szeptember hó 24-én kiadta a bor előállításának, kezelésének és forgalmának szabályozásáról és a borhamisítás tilalmazásáról szóló 1924. évi IX. tc., valamint ezen törvény egyes rendelkezéseit kiegészítő, illetve módosító 1929. évi X. tc. végrehajtására vonatkozó rendelet.

A rendelet részletesen szabályozza a bor kezelését, javítását, a tartályok mikénti megjelölését és épp ezért igen fontos, hogy a bor forgalombahozatalával foglalkozó fűszerkereskedők a rendelet intézkedéseit ismerjék, annál is inkább, mert a rendelet nem ismeréséből az érdekelteket nagy anyagi kár érheti, mert a rendelet alapján nagy összegű bírság szabható ki, sőt az inamérisi engedély is elvonható.

Epp ezért a kamara elnöksége szükségesnek látja, hogy a rendelet intézkedéseit az összes érdekeltek megismerjék és ezért elhatározta, hogy a rendeletet az érdekeltekkel szakreferense útján megismertesse.

Az ismertetést a szakreferens f. évi szeptember hó 30-án délután 5 órakor a kamara tanácsstermben fogja megtartani.

VADASZ felszerelések készítése a legjobb kivitelben **renkölök** festését minden színben felelősség mellett vállalom, **bőrbundaárak** készítését hozott anyagból és vállalom. **Borbély József** angol nyergékészítő és bőrrondós mester. Szeged, Feketesas ucca 21.

**Legjobb ruhát
legolcsóbban
vásároljunk**

Földes Izsó

**Kárász-ucca 7
-ruha-divat-
áruházában**

Kik építkeznek ?

Biczok János és neje Szécsi u 29 utcai földszinti lakóépület (Sz Nagy Mihály:) Dr Gerő ház Arany János u.8 üzlet ajtó és kirkat. Fellegi Lajos Zrinyi u 5 raktárépület lakóházzá való átalakítása (Gergely Miksa) özv. Pappi Antalné Rákóczi u 35 mosókonyha (Kiss Fere c Eszes Imre Bocskai u 9 lakásátalakítás (Schachman Ádám) Braschek-kó P. és Brunner F Hétvezér u 46 2 mosókonyha, fűskamra, kloset (Molnár Mihály)

Fenti közleményünket azért hozzuk olvasóink elé hogy ezekkel lehetőleg az üzleti összekötés keressék.

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizető Gödöllő. 1. sziveskedjék beküldeni, szivesen és természetesen díjmentesen — közöljük. 2. Sorsolás útján történő, reméjük hamarosan önről kerül a sor.

Kiskereskedő Még nincs végleges döntés Mihelyt lesz a lapban özőlni fogjuk

Utas-

forgalmunk

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta.

Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani. E lap előfizetőinek támogatását háldsán azzal kívánjuk visszhozni, hogy

emelkedőkiadásaink dacára

20°-ot

adunk hatóságilag megálapított szoba árainkból

10°-ot

olcsó éttermi árainkból P 1.50 menüt kivéve.

s e m m i *köcsiköltsége nincs, mert szembe vagyunk a Keleti pályaudvaral*

Park Nagyszálló

VIII., Baross-tér 10.

Órák és ékszer

olcsón Győri Bélánál javítás-jól sároljon, részletre is — Szeged

Klauzál-tér 2.

Magyar Kender és Lenipar Rt Szeged

Sürgönceim : Vulpes — Telefonszámok 19, 7-55, 5-92.

Központi iroda

Budapest, V. Falk Miksa u.26.

Gyarak : Ujszeged, Pesterzsébet

Varga Mihály

kender, kötél-mechan hálógyár **Szeged, Aradi u. 4.**

Telefon 469 és 647.

Sürgönceim Kender

„VIKTORIA”

Kaptafa és Faipari R.-I. Szeged, Kistisza u. 6

Ajánlja a cipésziparosok figyelmébe legújabb kaptafa modelljeit és sámfáit asztalosiparosok figyelmébe eszfergályos gyártmányait

BORELADÁS

Kitünő minőségű mérgesi és királyhalmi uradalmi fajborok nagyban és kicsinyben zárt üvegekben már 80 fillértől kaphatók

Schmidt Károlynál

Tisza Lajos körut 79 Tel 11 66

Remington írógépek képviselése

Portable 20 Phavi részletre Használt gépek 40 P-től

Speciális am. rendszerű irodabutor-gyár. Javító műhely

Az író és sokszorosító gépek kellekelből nagy raktár

Wirth és Rengoy Szeged, Horváth M. u.7.

Telefon 12 21.

Iparosok Országos Központi Szövetkezete

Központja:

Tel 53-33, 53 37, **Budapest V., Nádor ucca 22. III. emelet.** Táviratcim 153-35, 912-30.

szakosztályai:

Bőripari szakosztály
VII., Klauzál-tér 5. Telefon J. 128-7.

Háziipari szakosztály

IV., Kecskeméti utca 13., félemelet. Telefon J. 148 30.

Háziipari üzlet

IV., Kecskeméti utca 13, félemelet Telefon 148-30

Építőipari szakosztály

V., Nádor utca 18 Telefon 912-32

Faipari szakosztály

V., Nádor utca 18 Telefon L 912-32

Textilkereskeresk. és közszállítási oszt.

IV., Kecskeméti u 13 Tel, 152-95
Textil üzlet

IV Kecskeméti utca 13 Telefon J 152-95
Textilgyártási szakosztály

IV Kecskeméti u 13 Telefon J 148-30

Központi raktár V Pozsonyi ut 1462
Telefon Lipót 909 45

**Az iparos-
ság legol-
csóbb be-
szerzési
forrása**